

Sananlöytämisen vaikeudella tarkoitetaan sanojen mielestä hakemisen ja tuottamisen sujuvuuden ongelmaa. Sananlöytämisen vaikeus voi ilmetä niin, että esimerkiksi esineiden nimien mieleen palauttaminen on hankalaa. Kyseessä ei ole kuitenkaan sanavaraston ongelma: lapsi kyllä tietää sanan, mutta hän ei pysty palauttamaan sitä mieleensä tai palauttaminen on hidasta. Sananlöytämisen vaikeus voi näkyä myös epätarkkana nimeämisessä. Kun lapsi ei löydä haluamaansa sanaa, hän voi käyttää merkitykseltään, äänneasultaan tai ulkonäöltään alkuperäistä sanaa muistuttavia sanoja. Joskus vaikeus voi ilmetä myös epätarkkana ja niukkana kertovana puheena tai kiertoilmaisujen käyttämisessä. (Lähde: Järviluoma, E., ym. (2014), Opas lukivaikeudesta nuorten vanhemmille, Niilo Mäki –instituutti)

HARJOITUKSIA:

Nimeäminen, nopea nimeäminen, sarjallinen nimeäminen

- kuvakirjojen lukeminen ja kuvissa esiintyvien asioiden nimeäminen
- muistipelit nimeten
- kerätään leluja/kuvakortteja esim. koriin mahdollisimman nopeasti nimeten ne samalla
- Piirrä ja arvaa, Pictonary

Selittäminen ja kuvailu

- JrAlias
- Arvaa kuka?
- Yhteenkuuluvat (esim. pala- ja muistipelejä); miksi kuuluvat yhteen?
- Arvaa mistä kerron
- Vastakohtat (Norsu on iso, se ei ole pieni)

Mitä samaa, mitä erilaista

- Vastakohtaparien keksiminen ja nimeäminen (esim. ”Etana on hidas, gepardi on nopea. Molemmat ovat eläimiä.” tai ”Voikukka on kevyt, nosturi on painava. Molemmat ovat keltaisia.”)

Kertominen

- Kuvakirjan lukeminen päätellen tapahtumia kuvista (sarjakuvat hyviä!)
- Kertomuksen toistaminen kuullun perusteella
- Kuulumisten vaihtaminen, kokemusten sanoittaminen jälkikäteen
- Perustelu; miksi jotain tapahtuu
- Tarinoiden keksiminen annetusta aiheesta
- Tarinapussi: Kerätkää pieni määrä esineitä pussiin. Tavarat nostetaan yksitellen pussista ja keksitään yhteiseen tarinaan jatkoa niin, että kyseinen esine kuuluu juoneen

Luokittelu tai luetteleminen yläkäsitteisiin tai ominaisuuden mukaan

- Laiva on lastattu yläkäsitteen mukaan (vaatteilla, syötävillä, eläimillä, jne) tai ominaisuuden mukaan (punaisilla, lämpimillä, suurilla, hassuilla, jne. asioilla)
- Kuvakorttien pinoaminen yläkäsitteen mukaan
- Etsitään kirjan kuvasta/ikkunasta näkyvästä maisemasta jotain yläkäsitteen tai ominaisuuden mukaan ja nimetään löydetyt asiat